

петенцій студентів як майбутніх фахівців. Практичне значення тренінгових занять полягає в розвитку вміння студентів пов'язувати політичні знання із суспільно-політичною практикою; формуванні світоглядних і ціннісних настанов; закріпленні знань про розвиток і завдання політичної науки, формуванні активної громадської позиції. Крім цього, для майбутніх фахівців економічних спеціальностей важливо вміти аналізувати взаємозумовленість якості соціально-економічного життя й особливостей політичних процесів сучасного суспільства.

Виходячи із уже зазначеного, мета тренінгових методик — максимальна оптимізація навчального процесу, активізація пізнавальної діяльності, всебічна реалізація інтелектуального потенціалу студентів, формування їх світоглядних орієнтацій і суспільних цінностей. Тому набуває актуальності використання таких методів навчання, які б сприяли одночасному формуванню фахових компетенцій, особистісних якостей (відповідальність, самостійність, толерантність тощо) і базових знань студента із суспільно-гуманітарних дисциплін.

Проведення тренінгових семінарських занять з політології спонукає до розвитку фахових і особистісних компетенцій, зокрема таких, як: здатність аргументувати власну думку, адаптуватися до нових умов, працювати в команді, організовувати спільну пошукову діяльність, досягати консенсусу, організовувати колективну діяльність в мікрогрупах чи командах, формувати навички фахової комунікації тощо. Значну увагу у проведенні семінарських занять за тренінговою методикою приділяємо вправам, що сприяють формуванню компетенцій, пов'язаних з розвитком управлінських якостей, аналітичного, стратегічного і критичного мислення студентів як майбутніх фахівців у галузі економіки.

Досвід застосування тренінгових методик під час семінарських занять з курсу «Політологія» свідчить про те, що найефективнішими у формуванні фахових компетенцій студентів є проведення імітаційних і ділових ігор, практика підготовки індивідуальних чи групових проектів і презентацій, обговорення проблемних питань і робота з документами (як елемент кейс-методу) тощо. Тренінгові методики дозволяють формувати особистісні і професійні компетенції студентів як майбутніх фахівців, що дає підставу розглядати тренінгові технології як важливий компонент навчально-виховного процесу.

Таким чином, досвід проведення тренінгових занять з політології переконує у потребі формування активної життєвої громадської позиції студентства, розвитку вмінь і навичок, необхідних незалежно від фахової підготовки, що посилює їх конкурентоспроможність як висококваліфікованих фахівців на ринку праці.

*Люлька Л. А., д-р філософії в галузі соціології, ст. викладач,
Редзюк І. В., д-р філософії в галузі психології, ст. викладач,
кафедра іноземних мов, ф-т управління персоналом та маркетингу*

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ

Приєднання України до Болонської угоди стало поштовхом для низки реформ в освітній галузі. Так, працюючи над реалізацією наказу «Про проведення педагогічного експерименту з кредитно-модульної системи організації навчального процесу», вищі навчальні заклади перейшли до другого етапу педагогічного експерименту.

Проте участь системи вищої освіти України в Болонських перетвореннях має бути спрямована лише на її розвиток і набуття нових якісних ознак, а не на втрату кращих вітчизняних традицій, зниження національних стандартів її якості. Орієнтація на Болонський процес не має призводити до надмірної перебудови вітчизняної системи освіти. Навпаки, її стан треба глибоко осмислити, порівнявши з європейськими критеріями і стандартами, та визначити можливості її вдосконалення на новому етапі. При цьому еволюцію системи освіти не слід відокремлювати від інших сфер суспільства. Вона має розвиватися в гармонічному взаємозв'язку з суспільством в цілому, беручи на себе роль його культурного провідника.

Сучасні навчальні програми, плани та навчально-методичні матеріали з європейської тематики у країнах Європи базуються на концепції європейського виміру в освіті, хоча знання про Європу в багатьох країнах східної та західної Європи були традиційно частиною навчальних програм із багатьох шкільних предметів: історії, географії, іноземних мов, предметів естетичного циклу, громадянської освіти та гуманітарних наук. Сучасні європейські освітні стандарти, навчальні програми, підручники запроваджують усе більший комплекс понять про Європу.

Конкретне впровадження змісту європейської освіти є результатом трьох фундаментальних принципів, яких дотримується європейська педагогічна громада: впровадження міжнародних

стандартів освіти; освіта на основі спільних культурних цінностей, що базуються на європейських традиціях; освіта толерантності, поваги до відмінностей, співробітництва, поваги прав людини та фундаментальних свобод, розвиток можливостей для життя в демократичному суспільстві.

Успіх становлення України в європейському просторі залежить від того, як система освіти реагує на потреби суспільства сьогодні. Адже сучасна українська освіта поставила перед собою мету сприяти розвитку демократичної культури, формуванню необхідних для проживання в європейському співтоваристві компетентностей, набуттю необхідних для цього політико-правових і соціально-економічних знань. Пріоритети загальноєвропейської освіти полягають у наданні молодому поколінню знань про спільну європейську спадщину та практичних умінь адаптуватись до життя і навчання у різних країнах Європи, бути мобільними, соціально здатними до комунікації та захисту своїх прав.

Передбачається, що досягнення мети Болонського процесу можливе в Україні у межах вирішення таких основних завдань, як запровадження зрозумілої для Європи системи дипломів, ступенів, академічних кваліфікацій, введення двоступеневої системи вищої освіти, використання єдиної системи кредитних одиниць, формування європейської системи стандартів якості навчання та фахової підготовки із застосуванням порівняльних критеріїв, механізмів і методів оцінювання та усунення перепон на шляху мобільності студентів, викладачів, дослідників та управлінців у галузі вищої освіти. На думку В. Петренка: «...стандартизація освіти є однією з основних ланок серед необхідних заходів, завдяки яким можна вирішити усі зазначені завдання та досягнути цілей Болонського процесу. Без стандартизації змісту освіти та змісту навчання, без стандартизації освітніх технологій і технологій визначення якості навчання і фахової підготовки ідея євроінтеграції освіти може залишитися тільки гаслами на папері.»

З метою наступного розвитку національної системи освіти, забезпечення якості вищої освіти України й інтеграції в європейське світове співтовариство стосовно забезпечення якості необхідно: розробити рекомендації стосовно впровадження національних стандартів і рекомендацій для забезпечення якості в Європейському освітньому просторі; створити систему акредитацій і Національний освітній акредитаційний центр; розробити заходи щодо підвищення міжнародного рівня участі України у зовнішній системі забезпечення якості; розробити правові механізми участі роботодавців (бізнес-структур) у процедурі контролю і громадської відповідальності за якість вищої професійної освіти; розробити заходи щодо підвищення рівня участі студентів у національній системі забезпечення якості; розробити й запровадити постійно діючий моніторинг якості вищої освіти з урахуванням світового, європейського і національного досвіду; удосконалити рейтингову систему оцінювання результатів діяльності вищих навчальних закладів як інструмента управління якістю вищої освіти. Сучасні інноваційні процеси у вищій школі України сприяють формуванню зовнішньої системи якості вищої освіти і розробці внутрішньої моделі системи забезпечення якості.

Література

1. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За редакцією В. Г. Кременя, авторський колектив: М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук, В. В. Грубінко, І. І. Бабін. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. — 384 с.
2. Козак Ф. Концептуальні засади організації навчального процесу в умовах кредитно-модульної системи підготовки фахівців // Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу. Документи і матеріали / Упор.: Степко М. Ф., Болюбаш Я. Я., Шинкарук В. Д., Грубінко В. В., Бабін І. І. — Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2004. — Травень-грудень. — Ч. 2 — С. 75–77.
3. Колот А. Реалізація основних принципів Болонської декларації при підготовці фахівців економічного профілю // Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу. Документи і матеріали / Упор.: Степко М. Ф., Болюбаш Я. Я., Шинкарук В. Д., Грубінко В. В., Бабін І. І. — Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2004. — Травень-грудень. — Ч. 2 — С. 78–83.

Малінко О.В., старший викладач,
Циганок З.А., старший викладач,
кафедра іноземних мов

ЕФЕКТИВНІСТЬ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У ВНЗ СВІТУ

Розвиток і модернізація освіти у вищих навчальних закладах потребує проведення широкого кола наукових досліджень і розробок, пов'язаних із впровадженням у навчальний процес, а особ-